

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **J. S.**, zastoupena JUDr. Ing. Ondřejem Lichnovským, advokátem, se sídlem Sádky 1615/4, Prostějov, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Českých Budějovicích**, se sídlem Mánesova 1803/3a, České Budějovice, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 10. 2010, č.j. 10 Af88/2010 - 13,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Českých Budějovicích (dále také „krajský soud“) napadeným usnesením ze dne 26. 10. 2010, č. j. 10 Af 88/2010 - 13, zastavil řízení o žalobě J. S. proti rozhodnutí žalovaného Finančního ředitelství v Českých Budějovicích ze dne 20. 7. 2010, č. j. 3684/10-1100, kterým bylo změněno rozhodnutí Finančního ředitelství v Českých Budějovicích ze dne 29. 1. 2010, č. j. 16007/10/077910301253, tak, že dodatečně vyměřená daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2006 činí 191 904 Kč a výše penále z dodatečně vyměřené daně částku 38 380 Kč. Krajský soud při svém rozhodování vyšel z toho, že v této věci byl soudní poplatek splatný podáním žaloby. Jelikož žalobkyně s podanou žalobou nezaplatila soudní poplatek, vyzval správní soud usnesením ze dne 8. 10. 2010 tuto účastnici řízení, aby zaplatila uvedený poplatek ve výši 2000 Kč do 7 dnů ode dne doručení této výzvy (žalobkyně byla současně poučena v této výzvě o následku nezaplacení soudního poplatku, kterým je zastavení řízení). Tato výzva byla doručena zástupci žalobkyně dne 12. 10. 2010. Žalobkyně ani její zástupce na tuto výzvu nereagovali, a soudní poplatek nezaplatili nejen do doby stanovené ve výzvě (19. 10. 2010), ale ani do doby rozhodování krajského soudu dne 26. 10. 2010. Jelikož žalobkyně nezaplatila soudní poplatek ani ve lhůtě stanovené ve výzvě k dodatečnému zaplacení, resp. ani do dne vydání napadeného usnesení, a neuvedla žádné skutečnosti bránící zaplacení tohoto poplatku, musel krajský soud řízení o žalobě zastavit podle ustanovení § 47 písm. c) s. ř. s. za použití ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 541/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“).

Proti tomuto usnesení krajského soudu podala žalobkyně jako stěžovatelka (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost datovanou dnem 11. 11. 2010, obsahově se opírající o ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., jež byla téhož dne předána k poštovní přepravě a doručena Krajskému soudu v Českých Budějovicích dne 12. 11. 2010.

Stěžovatelka především namítla, že ještě předtím - než usnesení o zastavení řízení ze dne 26. 10. 2010, č. j. 10 Af 88/2010 - 13, nabylo právní moci - již došlo k zaplacení soudního poplatku. Krajský soud měl proto postupovat podle ustanovení § 9 odst. 7 zákona o soudních

poplatcích a usnesení o zastavení řízení zrušit. Tento právní názor se opírá i o nález Ústavního soudu ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. Pl ÚS 2/07, v němž byl tento názor vysloven. Nadto jí však dosud nebyly doručeny ani výzva ukládající povinnost zaplatit soudní poplatek, ani usnesení o zastavení řízení. Je tomu tak zřejmě proto, že krajský soud buď vůbec neeviduje, že by písemnosti vypravil k doručení, případně tak učinil způsobem, který odporuje smyslu a účelu doručování. Zásadní rozhodnutí přece nelze doručovat způsobem, který neukládá doručovateli povinnost písemnost uložit. Adresát se pak může v důsledku krátkodobé nepřítomnosti seznámit s písemností až ve chvíli, kdy již lhůta uplynula. Navíc je velmi těžko prokazovat i to, zda zasílaná písemnost byla vůbec doručena. Praxe zaměstnanců doručovatele je totiž taková, že se tyto zaměstnanci ani nepokoušejí doručit písemnost adresátovi osobně a vhadzují ji přímo do schránky. V důsledku tohoto postupu se pak stírá rozdíl mezi klasickým nejlevnějším způsobem doručování a doručením, který byl zvolen v této věci. Kasační stížnost je podávána z procesní opatrnosti, protože by krajský soud měl ex officio postupovat podle ustanovení § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích.

Nejvyšší správní soud se může věcně zabývat námitkami stěžovatele obsaženými v kasační stížnosti jen tehdy, pokud je tento mimořádný opravný prostředek podaný včas.

Podle ustanovení § 50 odst. 1 o. s. ř., nezastihl-li doručující orgán adresáta písemnosti, vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky; písemnost se považuje za doručenu vhozením do schránky, datum vhození vyznačí doručující orgán na doručence a na písemnosti.

Podle ustanovení § 40 odst. 1 s. ř. s., lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. To neplatí o lhůtách stanovených podle hodin.

Podle ustanovení § 40 odst. 2 s. ř. s., lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje s dnem, který určil počátek lhůty. Není-li takový den v měsíci, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce.

Podle ustanovení § 106 odst. 2, první věty s. ř. s., kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí.

Ze soudního spisu vyplývá, že kasační stížností napadené usnesení krajského soudu ze dne 26. 10. 2010, č. j. 10 Af 88/2010 - 13, o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku ve výši 2000 Kč, bylo doručeno zástupci stěžovatelky ve středu dne 27. 10. 2010, a to vhozením do schránky ve smyslu ustanovení § 50 odst. 1 o. s. ř. za použití ustanovení § 42 odst. 5 s. ř. s. Za použití ustanovení § 40 odst. 2 s. ř. s. a ustanovení § 106 odst. 2, první věty s. ř. s. pak skončila stěžovatelce lhůta k podání kasační stížnosti proti tomuto usnesení krajského soudu uplynutím středy dne 10. 11. 2010. Pokud tedy zástupce stěžovatelky vypracoval kasační stížnost až ve čtvrtek dne 11. 11. 2010, kterou předal téhož dne k poštovní přepravě držiteli poštovní licence (krajskému soudu byla doručena dne 12. 11. 2010), stalo se tak zjevně po uplynutí lhůty k podání kasační stížnosti, jejíž zmeškání nelze prominout (§ 106 odst. 2 poslední věty s. ř. s.).

Jelikož stěžovatelka podala kasační stížnost proti napadenému usnesení krajského soudu až po uplynutí lhůty uvedené v ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s., Nejvyšší správní soud bez dalšího tento mimořádný opravný prostředek usnesením odmítl jako opožděně podaný (§ 46 odst. 1 písm. b/ s. ř. s. za použití ustanovení § 120 s. ř. s.), a nezabýval se již dalšími námitkami stran doručování výzvy k zaplacení soudního poplatku, praxí doručovatelů při doručování této

písemností, apod., které při opožděnosti kasační stížnosti již nebyly relevantními (ostatně adresát měl dostatek času /7 dnů ode dne doručení výzvy/, aby učinil opatření k zaplacení soudního poplatku a stěžovatelka tak dostala své zákonné povinnosti, a i lhůta dvou týdnů k podání mimořádného opravného prostředku je přiměřená k tomu, aby zástupce stěžovatelky mohl vznést své námitky včas).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 o. s. ř., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Nejvyšší správní soud ale obiter dictum konstatuje, že krajský soud jinak nepostupoval v souladu s ustanovením § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích, a v rozporu s tímto ustanovením nezrušil usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku a nepokračoval v řízení.

Z obsahu soudního spisu vyplývá, že usnesení ze dne 26. 10. 2010, č. j. 10 Af 88/2010 - 13, o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku nabylo právní moci dne 27. 10. 2010 (toto usnesení bylo doručeno zástupci stěžovatelky dne 27. 10. 2010 a žalovanému dne 26. 10. 2010). Dne 27. 10. 2010 byla krajskému soudu doručena písemnost stěžovatelky, na níž byly mimo jiné vylepeny i dvě kolkové známky, každá v hodnotě 1000 Kč, tedy v celkové hodnotě 2000 Kč, s tím, že je placen soudní poplatek ve věci vedené pod sp. zn. 10 Af 88/2010.

Podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví.

Podle ustanovení § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích, usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci, a v ostatních věcech nejpozději do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení. Nabude-li usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku právní moci, zaniká poplatková povinnost.

Rozhodnutí soudu ve věci správního soudnictví nabývá právní moci (§ 54 odst. 5 a § 55 odst. 5 s. ř. s.) dnem, kdy bylo doručeno účastníkům, a to uplynutím posledního okamžiku tohoto dne. Účastník zaplatí soudní poplatek dříve, než usnesení (o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku) nabylo právní moci (§ 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích), i tehdy, učiní-li tak v den, kdy usnesení nabylo právní moci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2008, č. j. 5 Afs 1/2007 - 172, dostupný na www.nssoud.cz).

Z ustanovení § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích vyplývá, že zaplacení poplatku ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku nabylo právní moci, má za následek, že usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku, ačkoli je řádně doručeno účastníkům řízení, nenabývá právní moci. V tomto případě soud, který usnesení vydal, své usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší, může pokračovat v řízení a vydávat další rozhodnutí o věci. Pokud však ve věcech správního soudnictví soudní poplatek nebyl zaplacen dříve, než usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku nabylo právní moci, pak usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku nabude jeho doručením účastníkům řízení právní moci a soud, který toto usnesení vydal, již nemůže toto své usnesení podle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích zrušit a v této věci vydávat další

rozhodnutí o věci. Je tomu tak proto, že mu v tom brání překážka věci pravomocně rozhodnuté. Zákon o soudních poplatcích ani jiný zákon totiž neumožňuje krajskému soudu zrušit své pravomocné usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku a tedy rozhodovat třeba i záporným způsobem o případném návrhu účastníka řízení na zrušení svého pravomocného usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2008, č. j. 5 Afs 147/2007 - 103, dostupný na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že v této věci, která nepochybně patří do správního soudnictví, byl zaplacen soudní poplatek za podání žaloby ve výši 2000 Kč do právní moci napadeného usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku (§ 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích), tj. do 27. 10. 2010. Je tomu tak proto, že ještě tohoto dne (srov. podací razítko krajského soudu) došlo k zaplacení soudního poplatku u krajského soudu (byly doručeny dvě kolkové známky po 1000 Kč jako zaplacený soudní poplatek ve věci vedené pod sp. zn. 10 Af 88/2010) a provedena obliterace /znehodnocení/ kolkových známek krajským soudem. Nejvyšší správní soud nepředpokládá, že by krajský soud nedodržel zákonný příkaz své usnesení v takovém případě zrušit, přesto poukazuje na to, že existuje ochrana práv účastníka řízení i pro tento případ. Tou může být jeho návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2008, č. j. 5 Afs 147/2007 - 103, dostupný na www.nssoud.cz).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. prosince 2010

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu